

UNA LLARGA I ÀMPLIA REFLEXIÓ QUE HA PRODUÏT UN DOCUMENT AMB UNA ELEVADA PARTICIPACIÓ

Com ha de ser l'esplai del segle XXI?

Properament s'editarà el document per treballar-lo a la pràctica

MANOLITA SANZ

Repensar l'esplai per adaptar-lo als nous reptes, posant al dia una reflexió feta fa 20 anys. La Comissió de Polítiques del Patronat va començar fixant uns objectius i una metodologia per aconseguir aportacions importants en nombre i significació. Tot això ha conduït a la redacció d'un document que serà publicat properament i al qual s'incorporaran els canvis que la pràctica als esplais aconselli.

Fa poc que es va celebrar els 50 anys d'existència del moviment d'esplai a Catalunya i va ser també un moment per reafirmar la vigència dels valors que aporta a l'educació d'infants i joves. També, en aquests darrers anys, s'han alçat veus crítiques que parlen de la caducitat del model, o de la dificultat d'estendre'l en àmbits molt aliens als dels seus inicis, en un món globalitzat.

Els esplais aporten valors de ciutadania als infants i adolescents

Objectius de la reflexió

L'any 2008, "L'Esplai" es va proposar fer un treball de reflexió sobre els centres d'esplai, i el seu futur. Es van fixar cinc objectius: Adaptar els models d'esplai a les necessitats educatives i socials actuals; començar per la reflexió pedagògica sobre els models educatius tenint present que després caldrà ocupar-se de les fórmules organitzatives i de gestió; identificar i assumir la pluralitat de models d'esplai necessaris; recuperar i fer viva la memòria del patrimoni pedagògic acumulat de la Fundació Catalana de l'Esplai; practicar la "fidelitat creativa": proposar canvis realment innovadors i necessaris i mantenir el que és èticament o educativament

irrenunciable i generar un compromís de canvi: amb la reflexió no n'hi ha prou.

La Comissió de Polítiques de la Fundació va organitzar sessions de treball, una enquesta als esplais, i diverses reunions amb tècnics, dirigents, pedagogs i membres del seu Consell Assessor. Al cap d'un any, s'ha arribat a fer un document que vol propiciar una reflexió sobre les necessitats educatives i socials dels nois i noies i enfocar de quina manera els centres d'esplai poden aportar respostes actualitzades. Ha estat concebut com un document viu, simple, flexible i amb data de caducitat. Viu perquè es partici-

patiu i s'han buscat visions diferents i complementàries. Simple perquè s'ha optat per un document breu i senzill amb més possibilitats de ser accessible i multiplicar el seu impacte. Flexible perquè fuig dels dogmes i les idees preconcebudes i pretén ser una mena de pasta base per a que cada centre d'esplai pugui modelar la seva trajectòria segons les necessitats locals.

Pel que fa a la seva vigència, cal pensar que la societat evoluciona sempre i, per tant, les respostes educatives i socials també ho han de fer. En definitiva, és un document que caldrà actualitzar al ritme del segle XXI.

Els punts bàsics del document

- ▶ Qui som i què volem?
- ▶ Quins reptes presenta la societat catalana actual?
- ▶ Què aporta l'esplai a la societat?
- ▶ Què aporta l'esplai als nois i noies?
- ▶ Per quin tipus d'educació apostem?
- ▶ A qui ens adreçem?
- ▶ Quins models d'esplai podem impulsar?
- ▶ Quines àrees d'actuació té el centre d'esplai?
- ▶ Quina mena de treball en xarxa necessitem?
- ▶ Quina mena d'equip educatiu necessitem? ■

Un document "màrtir"

Salvador Carrasco
President de la Comissió de Polítiques del Patronat de la Fundació Catalana de l'Esplai

Després de més d'un any de treball, hem elaborat un document per presentar als esplais, als formadors i a les persones que treballen amb infants i joves. La Comissió s'ha documentat llegint els documents pedagògics històrics i les respostes de les enquestes als esplais. Ha fet dues reunions per recollir les aportacions dels membres. Després, ha fet sessions de treball amb diferents tècnics i treballadors de temes educatius i de gestió. La Comissió de Polítiques adreça el document definitiu al Patronat. Aquest va acordar una resolució al respecte, tot fent seu el Document i decidint fer-ne difusió als esplais, als monitors, als joves, als mitjans i a tothom que hi manifestés interès. Ara, procedirem a l'edició del document que varem qualificar com a "màrtir" perquè el text inicial va tenir fins a vuit versions. La paraula expressa molt bé la nostra intenció: posar, treure, canviar... en definitiva, aconseguir que hi hagués moltes aportacions i que fos un document de tothom.

DESPRÉS DE L'EXPLOSIÓ DE GAS A GAVÀ

Masia Espinós segueix treballant pels infants i famílies

PAU ARAGAY

Director de l'esplai Masia Espinós

Durant 20 anys l'Esplai Masia Espinós ha treballat per la millora de les condicions de vida dels infants i joves del barri. Així ho continua fent des que el passat 3 de desembre es va produir al barri una explosió de gas que va destruir un edifici sencer. En l'explosió hi van morir 6 persones i d'altres van resultar greument ferides, totes amics i amigues de l'esplai.

Durant les primeres setmanes després de l'explosió vam intentar do-

nar suport a les famílies, i col·laborar amb el dispositiu organitzat per les administracions. Des de l'esplai hem conviscut amb la gent del barri durant molt anys, i durant aquells dies vam intentar ajudar tots els veïns afectats, les seves famílies i els infants del barri.

El barri de Ca n'Espinós va viure, durant el mes de desembre, pendent de la unitat de cremats de l'hospital de la Vall d'Hebrón. Allà també s'hi van desplaçar un grup de monitors i monitores del nostre esplai, ja que són persones properes a les famílies

que podien ajudar-les en allò que necessitessin.

Els monitors que vam estar al Centre Cívic realitzant activitats per als nens i nenes del barri i de l'esplai vam rebre l'ajuda d'un grup de psicòlegs i psicòlegs infantils del Centre de Salut Mental d'Infants i Joves. Per altra banda, al Centre Cívic de Ca n'Espinós s'hi va desplaçar un equip humà interdisciplinari per atendre els adults.

Suport d'altres esplais

El cap de setmana del 13 i 14 de desembre era festa local a Gavà. Vam

rebre el suport i l'ajuda dels esplais Mowgli (Cornellà) i Eixida (Sant Boi), que durant unes hores ens van fer el relleu per poder descansar una mica. Durant el període de vacances nadalenc, l'esplai va organitzar, com cada any, uns casals.

Treballant el dol

Per continuar realitzant la tasca a l'esplai, l'equip de monitors i monitores vam desenvolupar una sessió interna de teràpia de suport amb una psicòloga especialitzada en situacions tràgiques. Aquesta teràpia fou necessària tant per compartir els

nostres sentiments i les nostres reflexions amb tot l'equip, com per poder treballar el dol amb els infants i joves de l'esplai.

Vint anys amb la gent del barri

L'esplai Masia Espinós té una trajectòria de 20 anys al barri, i actualment compta amb 88 infants i 10 monitors. Durant aquests anys ha treballat per Ca n'Espinós de manera preventiva i compensatòria de les dificultats socials que pateix. Després de l'explosió, seguim afrontant la realitat del barri i agraïm el suport de totes les entitats i persones. ■